

สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายรายได้ของประเทศ
ไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 และ 11
Income Disparity and Factors Affecting the Income Distribution in Thailand
During the Use of 10th and 11th National Economic and
Social Development Plan

อมกร ขันศิริกุล¹ และ ไพรัช กาญจนการุณ²
Tamakorn Khantasilukul¹ และ Pairat Kanjanakaroon²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายรายได้ในประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – พ.ศ. 2554) และฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – พ.ศ. 2559) ซึ่งใช้ข้อมูลทศนิยมปี พ.ศ. 2550 พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2558 แยกเป็นรายจังหวัด จำนวน 228 ข้อมูล โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า การกระจายรายได้ในประเทศไทยโดยรวมทั้งประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 และ 11 มีความเท่าเทียมกันเพิ่มขึ้น เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์จีไนในปี พ.ศ. 2554 และปี พ.ศ. 2558 มีค่าลดลงจากปี พ.ศ. 2550 สำหรับการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ พบว่าตัวแปรที่มีผลกระทบต่อ การกระจายรายได้ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ สัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของครัวเรือน จำนวนผู้มีงานทำ โดยหากมีสัดส่วนมากขึ้นมีผลทำให้ค่าสัมประสิทธิ์จีไนมีค่าต่ำซึ่งหมายความว่า การกระจายรายได้ดีขึ้น ในทางตรงข้าม จำนวนหนี้สินต่อครัวเรือน สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในภาคเกษตร ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งหมด และจำนวนผู้อยู่นอกกำลังแรงงานโดยหากมีสัดส่วนมากขึ้นมีผลทำให้ค่าสัมประสิทธิ์จีไนมีค่าสูง ซึ่งหมายความว่า การกระจายรายได้แย่ลง

ตัวแปรหุ่นที่ใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบการกระจายรายได้ระหว่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พบว่ามีการกระจายรายได้ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และยิ่งดีขึ้นในฉบับที่ 11

แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค 6 ภูมิภาคพบว่า ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ามีการกระจายรายได้ที่แย่ลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นนโยบายของรัฐบาลที่ใช้ในการแก้ปัญหาการกระจายรายได้ของประเทศไทยยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะแม้ว่าค่าสัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ของประเทศโดยรวมจะลดลง แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภูมิภาคแล้วยังมีความเหลื่อมล้ำด้านการกระจายรายได้ อย่างมีนัยสำคัญ

คำสำคัญ: การกระจายรายได้ ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ สัมประสิทธิ์จีไน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ABSTRACT

The major objective of this study is to study the factors affecting income distribution in Thailand during the 10th and 11st national social and economic development plan by using secondary data collected in 2007, 2011 and 2015 separately in province, totally 228 observations. Data analyzed by descriptive analysis and multiple regressions.

According to the study, income distribution in Thailand during the 10th and 11st National Social and Economic Development Plan had more equity considering from Gini coefficient that decreased from 2007. The results of multiple regression found that the expenditure per income and numbers of employed had negative effects on Gini coefficient at the level of statistical significance 0.05 implying more equality in the society. In contrast, debt per household, percentage of gross provincial product in agricultural sector per all and percentage of economically and person not in labor force had positive effect on Gini coefficient at the level of statistical significance 0.05 leading more inequality in the society.

Dummy variable employed to test compare for income distribution between 10th and 11st National Social and Economic development plan had significant effect on Gini coefficient implying more equality. But when compare between 6 regions of Thailand, Northern region and Northeast region have more inequality. Although, all government's policy was success to improve income distribution in Thailand during the 10th and 11st national social and economic development plan but unsuccessful when compare between regions.

Therefore, Policy makers should be focus on raising the income of rural households and reduce income disparities in agricultural section. The policies are to promote the knowledge of technology, increase the value of agricultural products and also include the succession of sustainable agriculture.

Keywords: Income Distribution, Income Disparity, Gini coefficient, National Economic and Social Development Plan

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตลอดช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา เศรษฐกิจของประเทศไทยได้พัฒนาและเติบโตอย่างต่อเนื่องผ่านการเพิ่มขึ้นของตัวเลขการเติบโตของผลผลิตภักณ์มวลรวมประเทศหรือไม่ว่าจำเป็นมูลค่าการส่งออกของ

ประเทศไทย แม้จะมีภาวะถดถอยอยู่บ้างเมื่อเจอวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และพร้อมกันนั้นสภาวะความยากจนภายในประเทศก็มีแนวโน้มลดลง แต่ในขณะที่การกระจายรายได้ในประเทศกลับมีความไม่เท่าเทียมกันเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาเศรษฐกิจของไทยในอดีตที่ผ่านมา มักมุ่งเน้นไปที่การขยายตัวทางเศรษฐกิจ (GDP growth) และการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ซึ่งความจริงแล้วการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศมิใช่เพียงการทำให้เพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติและผลิตภัณฑ์มวลรวมเท่านั้น แต่ควรจะครอบคลุมไปถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงด้านสังคมต่างๆในทางที่ดีขึ้น อาทิ เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการลดความเหลื่อมล้ำในด้านต่างๆ ในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายรายได้ของคนในประเทศน่าจะเป็นตัวชี้วัดถึงความเท่าเทียมกันของการพัฒนาซึ่งมุ่งเน้นในการเกิดการพัฒนาย่างเท่าเทียมกันทั้งประเทศ

ประเทศไทยได้เริ่มจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ เป็นแผนการสร้างสรรค์และตัวชี้วัดในการพัฒนา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 คือการยกมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้มีระดับสูงขึ้นกว่าเดิมด้วยการระดมและใช้ทรัพยากรเศรษฐกิจของประเทศให้เป็นประโยชน์มากที่สุดเพื่อขยายการผลิตและเพิ่มพูนรายได้ประชาชาติให้รวดเร็วยิ่งขึ้นหรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นการเพิ่มปริมาณสินค้าและให้บริการแก่ประชาชนแต่ละคนให้สูงมากขึ้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509, 2510-2514 และ 2515-2519) มุ่งเน้นในเรื่องของการขยายอัตราความเจริญทางเศรษฐกิจและพัฒนาปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานโดยมีเครื่องชี้วัดคืออัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ.2520-2522) เกิดการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ทาง เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศที่สำคัญเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 3 ได้มีแผนจัดกรอบ “นโยบายแห่งชาติ” มีประเด็นสำคัญที่แตกต่างไปจากแผนพัฒนาฯ ฉบับก่อนๆ คือ เป็นแผนพัฒนาฯ ที่มุ่งสร้างความเป็นธรรมทางสังคม ภายใต้พื้นฐานของความมั่นคงแห่งชาติโดยเน้นการลดความเหลื่อมล้ำในฐานะของบุคคลทางเศรษฐกิจให้ลดลง และมุ่งเสริมสร้างสวัสดิภาพทางสังคมแก่คนส่วนใหญ่ในชาติมากกว่าเป็นแผนพัฒนาฯ ที่เน้นแต่การขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นหลักอย่างที่เคยจัดทำมาในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1 – 3 ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) เป็นแผนที่เริ่มมีการบรรจุการแก้ปัญหาความยากจนในชนบทเป็นหลัก ได้กำหนดจุดประสงค์การพัฒนาชนบทเป็นเป้าหมายหลักสำคัญประการหนึ่ง จะมุ่งพัฒนาชาวชนบทที่ยากจนให้ขึ้นสู่ระดับพอมีพอกินและสามารถก้าวไปสู่ขั้นการอยู่ดีกินดีขึ้นในระยะยาวต่อไป ต่อมาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ยังเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราที่สูงขึ้นกว่าในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 โดยมีลักษณะของการขยายตัวที่จะสนับสนุนการสร้างงาน การกระจายรายได้ การแก้ไขปัญหาความยากจนในชนบท และการรักษาคุณภาพทางเศรษฐกิจของประเทศให้มีโอกาสในการพัฒนาต่อเนื่องไปในอนาคตอย่างมั่นคง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) หลังจากการเร่งรัดอัตราการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ได้ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยขยายตัวอย่างมั่นคงและมีเสถียรภาพ และฐานะการเงินการคลังของประเทศดีขึ้น ซึ่งทำให้คนไทยโดยทั่วไปมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม แต่ในขณะเดียวกันการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราสูงทำให้เกิด ความเหลื่อมล้ำของรายได้ระหว่างกลุ่มครัวเรือนระดับต่างๆ ตลอดทั้งระหว่างชนบทกับเมืองมีมากขึ้น รวมทั้งปัญหาการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การที่เศรษฐกิจไทยเติบโตในระยะที่ผ่านมา ในอัตราสูงมากทำให้มีการระดมทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะที่ดิน ป่าไม้ แหล่งน้ำ ประมง และแร่ มาใช้ในอัตราที่สูง ดังนั้นในแผนนี้จึงมุ่งเน้นรักษาอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อให้การเจริญเติบโตเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีเสถียรภาพ มุ่งเน้นแก้ปัญหาการกระจายรายได้เพิ่มมากขึ้น และแก้ไขปัญหาระบบสุขภาพที่เสื่อมโทรม

ต่อมาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้เน้นคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา ปรับระบบบริหารจัดการเปิดโอกาสให้องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน ชุมชน และประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศมากขึ้นและใช้อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติมาเป็นตัวชี้วัด ซึ่งพบว่าการพัฒนาเศรษฐกิจในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมายังไม่สามารถสะท้อนถึงการกระจายรายได้เท่าเทียมหรือเหลื่อมล้ำกันอย่างไร

การแก้ไขปัญหาความยากจนมีบทบาทมากขึ้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ซึ่งให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาความยากจนเป็นหลัก โดยระบุเป้าหมายเพื่อลดสัดส่วนความยากจนของประเทศให้อยู่ในระดับไม่เกินร้อยละ 12 ของจำนวนประชากร ต่อมาแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่จะเพิ่มหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาเพื่อมุ่งพัฒนาสู่” สังคมร่มเย็นเป็นสุข” โดยมีเป้าหมายลดสัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจนลงเหลือร้อยละ 4 รวมไปถึง สร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ สัดส่วนรายได้ของกลุ่มที่มีรายได้สูงสุด 20% แรก ต่อรายได้ของกลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุด 20% ไม่เกิน 10 เท่าภายในปี2554 และต่อเนื่องมาถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) มุ่งพัฒนาภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกระดับ ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ให้ความสำคัญกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม พัฒนาประเทศสู่ความสมดุลในทุกมิติอย่างบูรณาการ โดยมีตัวชี้วัดสัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ 10 กับกลุ่มที่มีรายได้น้อยร้อยละ10 จะเห็นได้ว่าตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 -11 จะเริ่มมีการมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการกระจายรายได้ของประเทศ ผ่านตัวชี้วัดที่สำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ของประชาชนกลุ่มต่างๆ ให้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น เมื่อพิจารณาช่องว่างของรายได้ระหว่างคนในกลุ่มชั้นรายได้ต่างๆ โดยแบ่งกลุ่มประชากรตามระดับระดับรายได้ (quintile by income) เป็น 5 กลุ่มเท่าๆ กันเรียงลำดับตามรายได้จากน้อยไปหามาก จะเห็นว่ามีความแตกต่างกันของระดับรายได้ในแต่ละชั้นมาก โดยเฉพาะกลุ่มคนที่ร่ำรวยสุดกับกลุ่มคนยากจนสุด ทิศทางการกระจายรายได้ของกลุ่มประชากรร้อยละ 20 ที่มีรายได้สูงสุด (ร่ำรวยที่สุด)

ความแตกต่างของรายได้สามารถวัดเป็นค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ ซึ่งก็คือสัมประสิทธิ์จีนิ (Gini Coefficient) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคทางด้านรายได้ที่วราชอาณาจักรของประเทศไทยมีค่า 0.51 ในปี พ.ศ. 2558 แตกต่างเพียงเล็กน้อยจากค่า 0.45 ในปี พ.ศ. 2541 แสดงถึงความเหลื่อมล้ำในประเทศไทยไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญมากนักในช่วง 18 ปี ที่ผ่านมา หมายถึงผลของการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจตกอยู่กับคนหมู่น้อย ในขณะที่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศยังคงอยู่ในภาวะยากจน ซึ่งไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าปัญหาการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม เป็นปัญหาสาธารณสุขของสังคมที่รัฐบาลจำเป็นต้องมีบทบาทและส่วนสำคัญในการเข้าไปแก้ไขปัญหา โดยใช้มาตรการการใช้นโยบายในการช่วยแก้ไขและแทรกแซงกลไกเพื่อก่อให้เกิดความเป็นธรรมในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อก่อให้เกิดการความเป็นธรรมในการกระจายรายได้ของประเทศที่ดีขึ้น เครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่สำคัญคืองบประมาณรายจ่ายของภาครัฐในด้านต่างๆ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการช่วยแก้ไขปัญหาการกระจายรายได้ ซึ่งในแต่ละช่วงเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจแผนต่างๆมีการแบ่งงบประมาณรายจ่ายเพื่อบริหารแตกต่างกัน ทั้งตามปริมาณงบประมาณและสัดส่วนของงบประมาณ

ปัญหาการเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ของคนในประเทศทำให้เกิดช่องว่างทั้งในมิติระหว่างคนจนกับคนรวย ทั้งในมิติด้านภูมิศาสตร์ระหว่างในเมืองและชนบท มีผลกระทบสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการแก้ไขปัญหาการกระจายรายได้ในประเทศไทยให้เกิดความเท่าเทียมกันมากที่สุด ซึ่งการพิจารณาแก้ไขปัญหาการเหลื่อมล้ำของรายได้อย่างจริงจังและเป็นระบบนั้น จำเป็นต้องเข้าใจสภาพและลักษณะของการกระจายรายได้ รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายรายได้ ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจศึกษาว่าปัจจัยใดที่มีผลต่อการกระจายรายได้ของประเทศไทย โดยทำการศึกษาข้อมูลในปี พ.ศ.2550 และปี พ.ศ.2554 ซึ่งเป็นปีแรกและปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแผนที่ 10 และปี2558สุดท้ายของการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) โดยใช้ข้อมูลของปี 2558 ซึ่งให้เป็นตัวแทนของปี 2559 เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีเก็บข้อมูลที่ครบถ้วนซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทั้งสองแผนเน้นให้ความสำคัญกับการกระจายความเท่าเทียมกันทางด้านรายได้เป็นตัวชี้วัดหลักตัวหนึ่งที่สำคัญในด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายรายได้ในประเทศไทยตั้งแต่ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10-11 (พ.ศ.2550-2559)
2. เพื่อเปรียบเทียบการกระจายรายได้ของประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10(พ.ศ.2550-2554) ฉบับที่ 11(พ.ศ.2555-2559)
3. เพื่อเปรียบเทียบการกระจายรายได้ของประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10(พ.ศ.2550-2554) ฉบับที่ 11(พ.ศ.2555-2559) ในมิติเปรียบเทียบด้านพื้นที่ (ภูมิภาค)

วิธีการศึกษาวิเคราะห์

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive analysis) และนำเสนอในรูปคำอธิบายประกอบตาราง เพื่ออธิบายค่าของสัมประสิทธิ์จีนิ และลักษณะของปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายรายได้ในประเทศไทย เปรียบเทียบระหว่างในแต่ละแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การกระจายรายได้ในประเทศ ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรตามที่มีตัวแปรเหตุ (ตัวแปรอิสระ) 2 ตัวแปรขึ้นไป ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Least Square Method) และตรวจสอบค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน (Heteroscedasticity) โดยใช้วิธีการทดสอบดูค่าจากค่า White Heteroskedasticity ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษานี้ เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ในปี 2550 2554 และ 2558 รายจังหวัด รวม 76 จังหวัด รวม 228 ข้อมูล โดยใช้แบบจำลองในการศึกษาคือ

แบบจำลองที่ 1

$$\begin{aligned} \text{Gini}_i = & b_0 + b_1\text{EXPENSE}_i + b_2\text{EXPINC}_i + b_3\text{LOAN}_i + \\ & b_4 \text{SHAREAGRI}_i + b_5\text{GRANT}_i + b_6\text{BUDGET}_i + b_7\text{NHSECUR}_i \\ & + b_8\text{STDPRI}_i + b_9\text{NONLABOR}_i + b_{10} \text{EMPLOYEE}_i + b_{11}\text{DUMMY}_54 + b_{12}\text{DUMM}_58 + u_i \end{aligned}$$

แบบจำลองที่ 2

$$\begin{aligned} \text{Gini}_i = & b_0 + b_1\text{EXPENSE}_i + b_2 \text{EXPINC}_i + b_3\text{LOAN}_i + \\ & b_4\text{SHAREAGRI}_i + b_5\text{GRANT}_i + b_6\text{BUDGET}_i + b_7\text{NHSECUR}_i + b_8\text{STDPRI}_i + b_9\text{NONLABOR}_i + b_{10} \\ & \text{EMPLOYEE}_i + b_{11}\text{DUMM}_54 + b_{12}\text{DUMMY}_58 + b_{13}\text{DUMMY}_N + b_{14}\text{DUMMY}_S + b_{15}\text{DUMMY}_\text{NE} + \\ & b_{16}\text{DUMMY}_E + b_{17}\text{DUMMY}_W + u_i \end{aligned}$$

แบบจำลองที่ 3

$$\begin{aligned} \text{Gini}_i = & b_0 + b_1\text{EXPENSE}_i + b_2 \text{EXPINC}_i + b_3\text{LOAN}_i \\ & + b_4 \text{SHAREAGRI}_i + b_5\text{GRANT}_i + b_6\text{BUDGET}_i + b_7\text{NHSC}_i \\ & + b_8\text{STDPRI}_i + b_9\text{NONLABOR}_i + b_{10}\text{EMPLOYEE}_i \\ & + b_{11}\text{DUMMY}_54 + b_{12}\text{DUMMY}_58 + b_{13}\text{DUMMY}_N \\ & + b_{14}\text{DUMMY}_S + b_{15}\text{DUMMY}_\text{NE} + b_{16}\text{DUMMY}_E + b_{17}\text{DUMMY}_W + b_{18}\text{DUMMY}54_N + \\ & b_{19}\text{DUMMY}54_S \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& + b_{20}DUMMY54_NE + b_{21}DUMMY54_E + b_{22}DUMMY54_W \\
& + b_{23}DUMMY58_N + b_{24}DUMMY58_S + b_{25}DUMMY58_NE \\
& + b_{26}DUMMY58_E + b_{27}DUMMY58_W + u_i
\end{aligned}$$

โดยกำหนดให้

Ginii = Gini coefficient ของจังหวัด i

EXPENSE_i = ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือนในจังหวัด i

EXPINC_i = สัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของครัวเรือนในจังหวัด i

LOAN_i = จำนวนหนี้สินต่อครัวเรือนในจังหวัด i

SHAREAGRI_i = สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งหมด

GRANT_i = เงินอุดหนุนขององค์การปกครองท้องถิ่นต่อประชากรในจังหวัด i

BUDGET_i = เงินงบประมาณจากส่วนกลางต่อประชากรในจังหวัด i

NHSC_i = สัดส่วนจำนวนผู้ใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติต่อประชากรทั้งหมดในจังหวัด i

STDPRI_i = จำนวนนักเรียนตั้งแต่เตรียมอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัด i

NONLABOR_i = จำนวนผู้อยู่นอกกำลังแรงงานในจังหวัด i

EMPLOYED_i = จำนวนผู้มีงานทำในจังหวัด i

DUMMY = ตัวแปรหุ่น (dummy variable) สำหรับเปรียบเทียบระหว่างปีที่ศึกษาและภาค

ต่างๆของประเทศไทย

โดยกำหนดให้

DUMMY YEAR เป็นตัวแปรหุ่นข้อมูลปีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

DUMMY_54 = 1 สำหรับข้อมูลปี 2554

= 0 สำหรับข้อมูลปี 2550 และปี 2558

DUMMY_58 = 1 สำหรับข้อมูลปี 2558

= 0 สำหรับข้อมูลปี 2550 และปี 2554

ดังนั้นข้อมูลปี 2550 ถูกใช้เป็นฐานตัวแปรหุ่น=0

โดยกำหนดให้

DUMMY REGION เป็นตัวแปรหุ่นข้อมูล 6 ภูมิภาคของประเทศไทย

DUMMY_N = 1 สำหรับข้อมูลภาคเหนือ

= 0 สำหรับข้อมูลภาคอื่นๆ

DUMMY_S = 1 สำหรับข้อมูลภาคใต้

= 0 สำหรับข้อมูลภาคอื่นๆ
 DUMMY_NE = 1 สำหรับข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 = 0 สำหรับข้อมูลภาคอื่นๆ
 DUMMY_E = 1 สำหรับข้อมูลภาคตะวันออก
 = 0 สำหรับข้อมูลภาคอื่นๆ
 DUMMY_W = 1 สำหรับข้อมูลภาคตะวันตก
 = 0 สำหรับข้อมูลภาคอื่นๆ

ดังนั้นข้อมูลของภาคกลาง ถูกใช้เป็นฐานตัวแปรหุ่น=0

ui = ค่าความคาดเคลื่อน (error term)

i = จังหวัดที่ 1, 2, 3....., 76

y = ปีที่ 2550, 2554 และ 2558

r = ภูมิภาคของประเทศไทยเป็น 6 ภูมิภาค คือ

ภาคเหนือ มี 9 จังหวัด (เชียงราย น่าน พะเยา เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน แพร่ ลำปาง ลำพูน และ
อุตรดิตถ์)

ภาคใต้มี 14 จังหวัด (ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ภูเก็ต พัทลุง ตรัง
ปัตตานี สงขลา สตูล นราธิวาส และยะลา)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 19 จังหวัด (หนองคาย นครพนม สกลนคร อุตรดิตถ์ หนองบัวลำภู เลย
มุกดาหาร กาฬสินธุ์ ขอนแก่น อานาจเจริญ โยโสธร ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์
ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี)

ภาคตะวันออก มี 7 จังหวัด (สระแก้ว ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด)

ภาคตะวันตก มี 5 จังหวัด (ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์)

ภาคกลาง มี 21 จังหวัด (พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ พิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ ลพบุรี ชัยนาท
อุทัยธานี สิงห์บุรี อ่างทอง สระบุรี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี นครนายก ปทุมธานี นนทบุรี นครปฐม
สมุทรปราการ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม)

ผลการศึกษา

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์จีพีและปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายรายได้ทั่วราชอาณาจักรไทย ปีพ.ศ. 2550 และ ปี พ.ศ. 2554

ค่าสัมประสิทธิ์จีพี และ ปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายรายได้	ปี 2550 (ปีแรกของ แผนฉบับที่ 10)	ปี 2554 (ปีสุดท้าย ของแผน ฉบับที่ 10)	เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ค่าสัมประสิทธิ์จีพี	0.499	0.484	-3.01
สถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน			
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน(บาท)	14,500	17,403	20.02
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	16,598	20,845	25.59
สัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของครัวเรือน (ร้อยละ)	87.36	83.48	-4.44
จำนวนหนี้สินต่อครัวเรือน(บาท)	155,396	218,741	40.76
จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	18,993	19,985	5.22
สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด: GPP	100	100	
สัดส่วน GPP ในภาคเกษตร (ร้อยละ)	9.35	11.59	23.96
สัดส่วน GPP นอกภาคเกษตร (ร้อยละ)	90.65	88.41	-2.47
ปัจจัยทางสังคมและนโยบายรัฐ			
เงินอุดหนุนขององค์การปกครองท้องถิ่น(ล้านบาท)	102,562	165,735	61.59
เงินงบประมาณจากส่วนกลาง (ล้านบาท)	18,279	18,000	-1.53
จำนวนผู้ใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ(คน)	46,655,969	48,116,789	3.13
จำนวนนักเรียนตั้งแต่เตรียมอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนต้น (คน)	20,212,062	18,933,286	-6.33
จำนวนผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน(คน)	14,091,921	15,096,978	7.13
จำนวนผู้ที่มีงานทำ(คน)	36,292,575	38,463,378	5.98

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์จีพีและปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายรายได้ทั่วราชอาณาจักรไทย ปีพ.ศ. 2550 และ ปี พ.ศ. 2558

ค่าสัมประสิทธิ์จีพี และ ปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายรายได้	ปี 2550 (ปีแรกของ แผนฉบับที่ 10)	ปี 2558 (ปีสุดท้าย ของแผน ฉบับที่ 11)	เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ค่าสัมประสิทธิ์จีพี	0.499	0.445	-10.82
สถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน			
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน(บาท)	14,500	21,157	45.91
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	16,598	23,539	41.82
สัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของครัวเรือน (ร้อยละ)	87.36	89.88	2.88
จำนวนหนี้สินต่อครัวเรือน(บาท)	155,396	164,705	5.99
จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	18,993	21,326	12.28
สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด: GPP	100	100	
สัดส่วน GPP ในภาคเกษตร (ร้อยละ)	9.35	8.99	-3.85
สัดส่วน GPP นอกภาคเกษตร (ร้อยละ)	90.65	91.01	0.40
ปัจจัยทางสังคมและนโยบายรัฐ			
เงินอุดหนุนขององค์การปกครองท้องถิ่น(ล้านบาท)	102,562	259,788	153.30
เงินงบประมาณจากส่วนกลาง (ล้านบาท)	18,279	18,065	-1.17
จำนวนผู้ใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ(คน)	46,655,969	48,336,321	3.60
จำนวนนักเรียนตั้งแต่เตรียมอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนต้น (คน)	20,212,062	17,900,550	-11.44
จำนวนผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน(คน)	14,091,921	16,618,184	17.93
จำนวนผู้ที่มีงานทำ(คน)	36,292,575	37,853,315	4.30

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 3 การประมาณค่าสัมประสิทธิ์จีพีและทดสอบเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของสมการของประเทศ
ไทยช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10-11

ตัวแปร	แบบจำลองที่1		แบบจำลองที่2		แบบจำลองที่3	
	สัมประสิทธิ์	P-Value	สัมประสิทธิ์	P-Value	สัมประสิทธิ์	P-Value
ค่าคงที่	0.3211*	0.0000	0.260118*	0.0024	0.2930*	0.0012
EXPENSE	-4.77E-06*	0.0002	-2.70E-07	0.8746	2.64E-07	0.8838
EXPINC	-0.0017*	0.0003	-0.0023*	0.0000	-0.0024*	0.0000
LOAN	4.36E-07*	0.0000	3.12E-07*	0.0013	2.85E-07*	0.0050
SHAREAGRI	0.0842*	0.0468	0.1326*	0.0020	0.1644*	0.0004
GRANT	1.29E-05	0.2119	1.25E-05	0.2231	1.26E-05	0.2331
BUDGET	2.28E-05	0.1705	2.45E-05	0.1374	2.37E-05	0.1595
NHSC	0.1564	0.0722	0.2066*	0.0386	0.1600	0.1287
STDPRI	-3.87E-08	0.7297	-2.61E-08	0.8132	-2.15E-08	0.8511
NONLABOR	2.83E-07*	0.0191	2.60E-07*	0.0299	2.77E-07*	0.0241
EMPLOYED	-9.59E-08	0.0510	-9.77E-08*	0.0436	-1.06E-07*	0.0353
DUMMY_54	-0.0314*	0.0489	-0.0448*	0.0055	-0.0418	0.0518
DUMMY_58	-0.0759*	0.0120	-0.0928*	0.0021	-0.0944*	0.0066
DUMMY_N			0.0480*	0.0005	0.0728*	0.0015
DUMMY_S			-0.0225	0.1699	-0.0319	0.1645
DUMMY_NE			0.0319*	0.0112	0.0452*	0.0247
DUMMY_E			0.0088	0.5454	0.0005	0.9840
DUMMY_W			0.0381*	0.0198	0.0313	0.2576
DUMMY54_N					-0.0333	0.2764
DUMMY54_S					-0.0039	0.8839
DUMMY54_NE					-0.0111	0.6495
DUMMY54_E					0.0106	0.7553
DUMMY54_W					0.0164	0.6677
DUMMY58_N					-0.0360	0.2536
DUMMY58_S					0.0281	0.3000
DUMMY58_NE					-0.0192	0.4518
DUMMY58_E					0.0132	0.6987
DUMMY58_W					0.0126	0.7453
Adjusted R-squared	0.3714		0.4209		0.4095	
F-statistic	12.1742*		10.7050*		6.8304*	
Durbin-Watson stat	1.9234		2.0587		2.0804	
White Heteroskedasticity(Prob Obs*R-squared)	0.2471		0.1204		0.3952	

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายรายได้ของประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

1.1. มีอิทธิพลต่อค่าสัมประสิทธิ์จีดีพีในทิศทางบวกเป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่

- 1) จำนวนหนี้สินต่อครัวเรือน
- 2) สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งหมด
- 3) จำนวนของผู้ที่อยู่นอกกำลังแรงงาน

พบว่าถ้าตัวแปรเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น จะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์จีดีพีมีค่าสูงขึ้น ซึ่งหมายความว่ามีการกระจายรายได้ที่แย่งลง

1.2. มีอิทธิพลต่อค่าสัมประสิทธิ์จีดีพีในทิศทางลบเป็นไปตามสมมติฐาน คือ

- 1) สัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของครัวเรือน
- 2) จำนวนผู้มีงานทำ

พบว่าถ้าตัวแปรเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น จะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์จีดีพีมีค่าต่ำลง ซึ่งหมายความว่ามีการกระจายรายได้ที่ดีขึ้น

ค่า White Heteroskedasticity (Prob Obs*R2) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงว่าไม่มีปัญหาความแปรปรวนของตัวคลาดเคลื่อนในแบบจำลอง

2. ผลเปรียบเทียบการกระจายรายได้ของประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10(พ.ศ.2550-2554) ฉบับที่ 11(พ.ศ.2555-2559)

ข้อมูลที่น่าวิเคราะห์ตัวแปรหุ่นปี (DUMMY YEAR)

จากแบบจำลองทั้ง 3 แบบจำลอง พบว่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรหุ่นปี(DUMMY YEAR) ข้อมูลปีพ.ศ. 2554 ที่นำมาวิเคราะห์นั้น มีอิทธิพลต่อค่าสัมประสิทธิ์จีดีพีในทิศทางที่เป็นลบ โดยมีข้อมูลปี 2550 เป็นข้อมูลฐานปีที่ใช้เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลง สรุปได้ว่าในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 10 (ช่วงปี 2550-2554) มีการกระจายรายได้ที่เท่าเทียมกันมากขึ้น และยิ่งดีขึ้นในปี พ.ศ. 2558 เพราะว่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรดังกล่าวมีค่าเป็นลบมากกว่าข้อมูลปี พ.ศ. 2554

3. ผลเปรียบเทียบการกระจายรายได้ของประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10(พ.ศ.2550-2554) ฉบับที่ 11(พ.ศ.2555-2559) ในมิติเปรียบเทียบด้านพื้นที่ (ภูมิภาค) 3 . 1

ข้อมูลที่น่าวิเคราะห์ตัวแปรหุ่นภาค (DUMMY REGION)

จากแบบจำลองทั้ง 3 แบบจำลอง สามารถสรุปได้ว่า ว่า สัมประสิทธิ์ของตัวแปรหุ่นภาค(DUMMY REGION) ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอิทธิพลต่อสัมประสิทธิ์จีดีพีในทิศทางบวก แสดงว่าการกระจายรายได้ของ

ทั้ง 2 ภาคนี้มีความเท่าเทียมกันน้อยลงอย่างมีนัยสำคัญ โดย ภาคเหนือ มีการกระจายรายได้ที่แย่ที่สุด รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2 ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ตัวแปรหุ่นปีร่วมกับตัวแปรหุ่นภาค (DUMMY YEAR *REGION)

จากแบบจำลองที่ 3 เมื่อนำข้อมูลหุ่นปีร่วมกับตัวแปรหุ่นภาค (DUMMY YEAR *REGION) เพื่อเปรียบเทียบการกระจายรายได้ของแต่ละภูมิภาคในแต่ละปี กลับพบว่าไม่มีอิทธิพลต่อสัมประสิทธิ์จีดีพี ซึ่งหมายความว่าเมื่อเปรียบเทียบการกระจายรายได้ตามแต่ละภูมิภาคในแต่ละปี ไม่มีการกระจายรายได้ที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

1. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าสัมประสิทธิ์จีดีพี

จากผลการศึกษาแบบจำลองที่ใช้วิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อค่าสัมประสิทธิ์จีดีพีทั้ง 3 แบบจำลอง สามารถสรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าสัมประสิทธิ์จีดีพีมากที่สุด ดูจากค่า P-Value ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่

1. สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดในจังหวัด (SHAREAGRI_i)
2. สัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของครัวเรือน (EXPINC_i)
3. จำนวนหนี้สินต่อครัวเรือน (LOAN_i)
4. จำนวนของผู้ที่อยู่นอกกำลังแรงงาน (NONLABOR_i)
5. จำนวนผู้มีงานทำ (EMPLOYED_i)

2. ผลเปรียบเทียบการกระจายรายได้ของประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ตัวแปรหุ่นปี (DUMMY YEAR)

สรุปได้ว่า การดำเนินนโยบายต่างๆ ของรัฐบาลในมาตรการต่างๆ มีผลทำให้มีการกระจายรายได้ของประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 10 (ช่วงปี 2550-2554) ดีขึ้น และยิ่งดีขึ้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 11 (ช่วงปี 2555-2559) เป็นไปตามหนึ่งในวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักด้านเศรษฐกิจของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 10 และ 11 ที่มุ่งเน้น สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ 10 กับกลุ่มที่มีรายได้น้อยร้อยละ 10 หรือก็คือการมุ่งเน้นให้เกิดความเท่าเทียมกันด้านรายได้ของประชากรในประเทศนั่นเอง

3. ผลเปรียบเทียบการกระจายรายได้ของประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10(พ.ศ.2550-2554) ฉบับที่ 11(พ.ศ.2555-2559) ในมิติเปรียบเทียบด้านพื้นที่ (ภูมิภาค)

3.1 ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ตัวแปรหุ่นภาค (DUMMY REGION)

สรุปได้ว่า สรุปได้ว่า การดำเนินนโยบายต่างๆ ของรัฐบาลในมาตรการต่างๆ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างแผนเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 และ 11 มีแนวโน้มที่มีการกระจายรายได้ที่ดีขึ้น แต่เมื่อลองเปรียบเทียบตามภูมิภาคแล้ว กลับพบการกระจายรายได้ที่แย่ลง โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2 ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ตัวแปรหุ่นปีร่วมกับตัวแปรหุ่นภาค (DUMMY YEAR *REGION)

จากแบบจำลองที่ 3 เมื่อนำข้อมูลหุ่นปีร่วมกับตัวแปรหุ่นภาค (DUMMY YEAR *REGION) เพื่อเปรียบเทียบการกระจายรายได้ของแต่ละภูมิภาคในแต่ละปี กลับพบว่าไม่มีอิทธิพลต่อสัมประสิทธิ์จีดีพี ซึ่งหมายความว่าเมื่อเปรียบเทียบการกระจายรายได้ตามแต่ละภูมิภาคในแต่ละปี ไม่มีการกระจายรายได้ที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ผู้วางนโยบายหรือรัฐบาลควรให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการกระจายรายได้

1) ข้อเสนอเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจและครัวเรือน

รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายในการส่งเสริมให้ครัวเรือนมีการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนให้เกิดรายได้มากขึ้น และลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน รวมถึงลดการกู้ยืมหนี้สินนอกระบบ เช่น กองทุนหมู่บ้าน ธนาคารหมู่บ้าน โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน การยกระดับรายได้ของครัวเรือนเกษตรให้สูงขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ในภาคเกษตร โดยมุ่งเน้นส่งเสริมพัฒนาอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์รวมถึงกระบวนการผลิตทางการเกษตร ภายใต้การใช้ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม การใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นฐานข้อมูล zoning ส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการตลาด สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุนต้นทุนต่ำ การส่งเสริมและจัดทำบัญชีครัวเรือนและสร้างอาชีพเสริม

2) ข้อเสนอเกี่ยวกับปัจจัยนโยบายของรัฐ

2.1 ด้านการสาธารณสุข การลดการเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 หรือในอีกชื่อหนึ่งคือ “30 บาทรักษาทุกโรค” ยังคงเป็นนโยบายที่มีความสำคัญในการลดการเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการของประชาชน และยังช่วยลดค่าใช้จ่ายทั้งด้านการรักษาพยาบาล การเดินทางมารับบริการ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญด้านมาตรฐานของการบริการของสถานบริการและบุคลากรทางการแพทย์ และควรส่งเสริมนโยบายที่ทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการรักษาสุขภาพของตนเอง เพื่อช่วยลดงบประมาณที่รัฐบาลต้องใช้ในอุดหนุนโครงการนี้

2.2 ด้านการศึกษา รัฐควรจัดการศึกษาให้กับเด็กทั่วประเทศโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเป็นเวลา 12 ปี ตามรัฐธรรมนูญปี 2550 ซึ่งเป็นโครงการที่เน้นย้ำและให้ความสำคัญด้านการศึกษาขั้นต้น และควรมีการกำหนดตัวชี้วัดและมาตรการในการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศไทยให้มีความเท่าเทียมกันและทัดเทียมกับประเทศที่พัฒนาแล้ว

2.3 ด้านการสังคมสงเคราะห์ รัฐบาลและผู้ที่เกี่ยวข้องควรหันความสำคัญและตรวจสอบผลการบริหารขององค์กรท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพในการบริหารท้องถิ่น การจัดเก็บรายได้ และการได้รับส่วนแบ่งงบประมาณและเงินอุดหนุนจากส่วนกลาง เพื่อจัดทำกรบริการสาธารณะทั้งด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข และด้านสังคมสงเคราะห์ได้อย่างทั่วถึง ตรงกับความต้องการของประชาชนและเหมาะสมกับสภาพของแต่ละท้องถิ่นลดความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองและชนบท

3) ด้านสังคมและโครงสร้างประชากร รัฐควรหันมาให้ความสำคัญการรณรงค์ให้กลุ่มอายุ 25-40 ปีมีการออมเพื่อการเกษียณอย่างเป็นมั่นคง การดูแลสุขภาพและที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ และความท้าทายในการสนับสนุนให้มีบุตรเพื่อเพิ่มจำนวนประชากรวัยเด็ก

3.)ด้านภูมิศาสตร์ รัฐควรมีมาตรการในการยกระดับรายได้ของครัวเรือนเกษตรให้สูงขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ในภาคเกษตร ในแต่ละภูมิภาค ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนถ่ายทอดให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร เน้นการประยุกต์ให้เข้ากับวิถีเกษตรดั้งเดิม รวมถึงโครงการสนับสนุนทายาทเกษตรกรที่จะมาสืบทอดการทำเกษตรกรรมต่อจากรุ่นพ่อแม่

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาระยะกระจายรายได้ในภาพรวมระดับประเทศ และระดับภูมิภาค แต่เก็บข้อมูลเฉพาะแค่บางปีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น ซึ่งบางข้อมูลยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จึงต้องนำข้อมูลของปีก่อนหน้ามาเพื่อให้ในสมการคำนวณ การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเก็บข้อมูลให้ครอบคลุมทุกปีเพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์แม่นยำยิ่งขึ้น รวมถึงการต่อยอดค้นคว้าข้อมูลเชิงลึกผ่านการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อจะสามารถนำผลการศึกษาที่ได้มาพิจารณาแก้ไขปัญหาการกระจายรายได้เชิงลึกที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ของประเทศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา หลวงมอย.(2555). **ปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายรายได้ของประเทศไทยช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ**

และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. **ข้อมูลรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. แหล่งที่มา:**

<http://www.dla.go.th/work/money/data3.jsp> (11 สิงหาคม 2561)

- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์.(2559). **การคลังท้องถิ่น:การขยายฐานรายได้และมาตรการลดความเหลื่อมล้ำ**.
กรุงเทพฯ: สำนักงานวิจัยและพัฒนาสถาบันพระปกเกล้า.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์.(2559). **ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีศักดิ์ หมั่นเจริญจิต.(2553). **การกระจายรายได้ในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญธรรม ราชรักษ์.(2548). **การคลังว่าด้วยการกระจายความเป็นธรรม**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุรเดช โกมุตพงษ์.(2547). **การกระจายรายได้ของครัวเรือนในประเทศไทย**. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ.(2546). **รายได้และการกระจายรายได้ของครัวเรือน พ.ศ. 2554 ระดับจังหวัด**.
กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ.(2551). **รายได้และการกระจายรายได้ของครัวเรือน พ.ศ. 2558 ระดับจังหวัด**.
กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคและจังหวัดแบบ
ปริมาณลูกโซ่นุกรมเวลา ตามราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต**.แหล่งที่มา:
http://www.nesdb.go.th/main.php?filename=gross_regional (17 กรกฎาคม 2561)
- สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี. **งบประมาณโดยสังเขปประจำปี**. แหล่งที่มา:
<http://www.bb.go.th/topic3.php?gid=862&mid=545> (15 พฤษภาคม 2561)
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. **จำนวนนักเรียน นิสิต นักศึกษา ในสถานศึกษาของรัฐบาลและเอกชน
จำแนกตาม ชั้นและระดับการศึกษา**
แหล่งที่มา:[http://service.nso.go.th/nso/nso_center/project/search_center/23project-
th.htm](http://service.nso.go.th/nso/nso_center/project/search_center/23project-th.htm) (28 กรกฎาคม 2561)
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. **สถิติรายได้ ค่าใช้จ่าย หนี้สินต่อครัวเรือน การกระจายรายได้**. แหล่งที่มา:
<http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/08.aspx> (2 มิถุนายน 2561)
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. **จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงาน และเพศ**.
แหล่งที่มา: <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/02.aspx> (5 สิงหาคม 2561)
- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. **จำนวนประชากรที่ลงทะเบียนใช้หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
จำแนกตามสิทธิแต่ละจังหวัด**. แหล่งที่มา: [https://www.nhso.go.th/frontend/page-
contentdetail.aspx?CatID=NDY](https://www.nhso.go.th/frontend/page-contentdetail.aspx?CatID=NDY) (17 กรกฎาคม 2561)

วรพงษ์ ตระการศิรินนท์.(2553). ปัจจัยที่มีผลต่อรายจ่ายสาธารณสุขด้านสังคมและผลต่อการกระจาย
รายได้ของไทย. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
อิสรา ศานติศาสน์.(2554). การวัดและการสร้างตัวแบบทางเศรษฐศาสตร์เพื่อวิเคราะห์การกระจายรายได้.
กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย